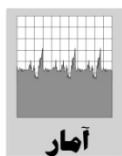

شماره ۳۹
۱۳۸۹/۱۱/۳۰

معرض کتابها
و آثار منتشره

آمار

معرض سمینارها
و کنفرانس‌ها

اخبار کوتاه

قیمت بین‌المللی غلات :

در ماه ژانویه قیمت بین‌المللی گندم و ذرت افزایش یافته لیکن این قیمت برای برنج یک کاهش را نشان می‌دهد. قیمت بین‌المللی گندم در ماه ژانویه و در مقایسه با ماه دسامبر حدود ۴ درصد افزایش نشان می‌دهد. این افزایش قیمت‌ها به دنبال تقاضای شدید برای صادرات این کالا در ماه‌های اخیر و نیز عرضه محدود گندم دارای کیفیت بالا بوده است. بازار همچنین به واسطه قیمت‌های بالای نفت و کاهش ارزش دلار مورد حمایت قرار گرفت. قیمت پایه گندم ایالات متحده (گندم قرمز سخت شماره ۲ ایالات متحده) با میانگین ۳۴۰ دلار برای هر تن در ماه ژانویه رقم خورد و این میزان، ۵۹ درصد بالاتر از میزان سال گذشته بوده است. با این حال رقم حاصل هنوز ۲۹ درصد زیر رکورد ماه مارس سال ۲۰۰۸ قرار دارد.

قیمت بین‌المللی ذرت نیز در ماه ژانویه ۴ درصد افزایش یافت. این قیمت‌ها به واسطه پیش‌بینی‌های بعمل آمده برای تولید سال ۲۰۱۱ که میزان تولید را در آرژانتین پائین پیش‌بینی کرده بودند و نیز به واسطه نگرانی‌های مستمر پیرامون شرایط رشد محصول برای کالاهای در حال توسعه قوام بیشتری یافتند. افزایش قیمت گندم و کاهش ارزش دلار زمینه حمایت را فراهم آوردند. در ماه ژانویه، قیمت پایه ذرت امریکا (زرد شماره ۲) به میانگین ۲۶۳ دلار برای هر تن بالغ گشت که ۵۸ درصد

پایش قیمت‌های جهانی مواد غذایی

شاخص قیمت مواد غذایی فائو برای هفتمین ماه متوالی افزایش یافت و به میانگین ۲۳۱ پوینت در ژانویه ۲۰۱۱ رسید که نسبت به ماه دسامبر ۲۰۱۰ ۳/۴ درصد رشد نشان می‌دهد و از زمانی که این شاخص روند سابق را پیش گرفته، یعنی از سال ۱۹۹۰ به این طرف، این بالاترین میزان (هم تحت شرایط اسمی و هم تحت شرایط واقعی) بوده است. قیمت تمامی گروه کالاهای پایه شده در ماه ژانویه در مقایسه با آنچه در ماه دسامبر مشاهده گردید افزایش‌های قابل‌اعتنایی را نشان دادند (به استثنای شاخص گوشت که تغییر نیافته باقی ماند).

شاخص قیمت غلات در ماه ژانویه به میانگین ۲۴۵ پوینت رسید که ۳ درصد بیش از ماه دسامبر بود و از جولای سال ۲۰۰۸ به این طرف بالاترین میزان محسوب می‌گردد. شاخص قیمت روغن/چربی نیز ۵/۶ درصد افزایش داشته و به ۲۷۸ پوینت بالغ گردید که نزدیک به سطح رکورد ماه ژوئن سال ۲۰۰۸ می‌باشد. شاخص قیمت لبنیات با میانگین ۲۲۱ پوینت در ماه ژانویه یک افزایش ۶/۲ درصدی را به نسبت ماه دسامبر نشان می‌دهد اما همچنان ۱۷ درصد زیر نقطه اوج آن در نوامبر ۲۰۰۷ است.

شاخص قیمت شکر به میانگین ۴۲۰ پوینت در ماه ژانویه رسید که ۵/۴ درصد بالاتر از سطح به دست آمده در ماه دسامبر بود. در نقطه مقابل شاخص قیمت گوشت با یک روند پایدار در همان حدود ۱۶۶ پوینت باقی ماند.

بالاتر از سال قبل از آن و تنها ۶ درصد زیر نقطه اوج آن در ژانویه ۲۰۰۸ می باشد.

قیمت صادرات برنج حدود ۴ درصد در ماه ژانویه کاهش نشان می دهد که این مهم به دنبال عرضه بهتر آن در بازار و پس از برداشت محصولات اصلی در کشورهای تولید کننده اصلی آسیا حاصل شده است. قیمت پایه صادرات Thai (B) ۱۰۰ درصد با میانگین ۵۴۲ دلار برای هر تن رقم خورد که چیزی حدود ۱۰ درصد پائین تر از میزان سال قبل از آن بوده و ۴۴ درصد زیر بالاترین میزان به دست آمده در ماه مه سال ۲۰۰۸ می باشد.

در چین، قیمت انواع برنج اصلی و گندم در ماه های اخیر رو به افزایش بوده است. قیمت های برنج، به خصوص آن گونه های Indica که بیشترین مصرف را از سوی جمعیت با درآمد پائین دارد، به طور چشمگیری در نیمه دوم سال ۲۰۱۰ افزایش داشت. قیمت ها در ماه ژانویه با ورود محصول "برنج دیررس" ۲۰۱۰ به بازار به تثبیت رسید. یکی از مناطق تولید کننده اصلی در چین استان هویی می باشد که در آن قیمت عمده فروشی برنج Indica برابر ۳۲۶۰ یوان برای هر تن در ماه ژانویه سال ۲۰۱۱ سهمیه بندی شده بود یعنی ۲۰ درصد بالاتر از قیمت سال گذشته آن.

قیمت آرد گندم در دو ماه اخیر به طرز قابل ملاحظه ای بالا رفت و تا ژانویه سال ۲۰۱۱ میانگین قیمت داخلی آن به ۸ درصد بالاتر از قیمت ماه نوامبر و ۱۶ درصد بالاتر از قیمت سال گذشته آن بالغ گشت. آب و هوای خشک در ایالت های تولید کننده اصلی سبب شده است تا برخی نگرانی ها در خصوص وضعیت تولید محصول برای سال جاری وجود داشته باشد و این مساله افزایش سریع قیمت ها را در پیش خواهد داشت.

در بنگلادش، قیمت برنج در ماه ژانویه افزایش دوباره داشته و به سطح رکورد جدیدی رسیده است. با قیمتی حدود ۰/۵ دلار برای هر کیلوگرم، میزان قیمت حدود ۳۳ درصد افزایش را به نسبت سال گذشته نشان می دهد. این افزایش، علیرغم برداشت رضایت بخش این محصول در Aman در اواخر سال ۲۰۱۰ بوده و عمدتاً منعکس کننده سطوح پائین ذخایر عمومی برنج است. به منظور تثبیت قیمت ها هم دولت طرحی را برای واردات نزدیک به ۹۰۰ هزار تن برنج تا ماه ژوئن در دستور کار دارد که به طور قابل ملاحظه ای بیشتر از میزان سال قبل می باشد. قیمت گندم وارداتی که در ماه آگوست و سپتامبر افزایش داشت در پی روند بازارهای بین المللی تا ۴ درصد افزایش را در ماه ژانویه نشان داد. در سطح فعلی، قیمت های گندم ۳۴ درصد بالاتر از سطوح آن در ماه ژانویه سال ۲۰۱۰ هستند لیکن همچنان ۱۳ درصد زیر نقطه اوج سال ۲۰۰۸ قرار دارند.

در اندونزی، قیمت های برنج به سطوح جدیدی از رکورد رسیدند. در ماه دسامبر سال ۲۰۱۰ میانگین قیمت داخلی برنج برابر یک دلار برای هر کیلو گرم بود که ۳۱ درصد بالاتر از میزان سال قبل از آن می باشد. در اواخر ماه دسامبر، دولت مالیات بر صادرات را برای کالای برنج تا آخر ماه فوریه و در تلاش جهت معکوس نمودن روند افزایش قیمت ها به حال تعلیق درآورد.

در هندوستان، قیمت غلات اصلی، برنج و گندم در ماه ژانویه در سطوح نسبتاً بالایی قرار داشت و این به دنبال همان افزایش قیمت ها در سال ۲۰۱۰ بود. افزایش های شدید در قیمت سبزیجات نیز موجب پایداری تورم مواد غذایی در کشور گردید. قیمت پیاز، که یکی از پر مصرف ترین سبزیجات به حساب می آید، در نیمه دوم سال گذشته سر به آسمان نهاد

و تا ماه ژانویه دوبرابر گشت. صادرات پیاز ممنوع گشته و مالیات بر واردات این کالا برداشته شد. افزایش قیمت ها به دنبال بارش باران غیر فصلی در طول برداشت ماه های اکتبر- نوامبر آن هم در ایالات اصلی حاصل گشت چرا که این مساله سبب وارد آمدن صدماتی به محصول تابستانی گشته و موجبات کاهش تولید را پدید آورد. محصولات سیب زمینی و گوجه نیز از این مساله تاثیر پذیرفتند و قیمت های آنان افزایشات قابل اعتنایی را نشان می دهد.

افغانستان: در این کشور قیمت گندم و آرد گندم در ماه ژانویه ثابت باقی ماند با این وجود این قیمت هنوز ۵۰ درصد بالاتر از قیمت سال قبل از آن بوده و در پی افزایش قیمت ها در بین ماه های جولای تا اکتبر اتفاق افتاده است. کشت نامطلوب برای سال ۲۰۱۱ که قرار است برداشت آن در ماه مه صورت گیرد ممکن است باعث شکل گیری فشارهایی برای بالا رفتن قیمت ها در ماه های آتی گردد.

قیمت گندم و آرد گندم در پاکستان در طی ماه های اخیر ثابت باقی مانده و این در حالی بود که در ماه های سپتامبر و اکتبر سال گذشته این قیمت ها افزایش یافته بود. در ژانویه سال ۲۰۱۱، قیمت ها در بیشتر بازارها در همان سطوح سال قبل خود باقی ماندند. صادرات گندم پس از تعلیق سال گذشته آن که به دلیل سیل های ماه آگوست سال ۲۰۱۰ صورت گرفته بود از نو از سر گرفته شد.

در تاجیکستان، قیمت آرد گندم بعد از افزایش های ماه های جولای تا اکتبر، در دو ماه آخر سال ۲۰۱۰ ثابت باقی ماند. قیمت ها در ماه دسامبر ۳۲ درصد بالاتر از سال قبل از آن بودند. افزایش قیمت گندم بازتاب روند صعودی در قیمت های صادراتی محسوب گشت چرا که کشور تاجیکستان به شدت

وابسته به واردات محصول برای تامین نیاز های داخلی خود در مصرف گندم است.

ارمنستان: در این کشور که یک کشور دیگر وارد کننده گندم به حساب می آید قیمت های گندم و کالاهای به دست آمده از این محصول در دسامبر ۲۰۱۰ و به دنبال افزایش های شدید صورت گرفته در ماه های قبل، ثابت باقی ماند. آرد گندم و نان به ترتیب ۱۴ و ۱۱ درصد بالاتر از قیمت های ماه دسامبر ۲۰۰۹ به فروش رفتند.

در فدراسیون روسیه، قیمت آرد گندم و نان در ماه ژانویه افزایش متعادلی را یافت و به ترتیب ۱۱ و ۲۱ درصد بالاتر از سطوح سال پیش قرار گرفتند.

در برزیل، قیمت های آرد گندم که در برخی مناطق این کشور به بالاترین سطح خود رسیده بود با ورود برداشت های جدید این محصول از اکتبر سال ۲۰۱۰ روند رو به کاهشی را آغاز نمودند. با این حال در ماه ژانویه ۲۰۱۱، قیمت های آرد گندم هنوز ۱۶ درصد بالاتر از زمان مشابه سال پیش قرار داشت. در بولیوی و پرو قیمت ها همچنان بالا باقی مانده و نسبت به سال گذشته افزایش نشان می دهند.

کاهش فقر از راه تولید همزمان مواد غذایی و سوخت

مطالعات جدید فائو نشان می دهد که تولید همزمان و همراستای مواد غذایی و انرژی به نفع کشاورزان فقیر خواهد بود. بنا به نتایج این مطالعات، تولید این دو با هم ممکن است یکی از بهترین فرمول ها برای رونق امنیت غذایی و انرژی در کشورها بوده و نیز همزمان کاهش فقر را به دنبال داشته باشند. این مطالعه تحت عنوان "ادغام سیستم های انرژی- غذا (IFES) برای مردم و برای محیط زیست کارآیی دارد - یک بررسی" به مثال ها و نمونه هایی از کشورهای آفریقایی و آسیایی و نیز کشورهای

آمریکای لاتین اشاره داشته و نشان می دهد که چگونه می توان بر موانع ادغام موفق تولید مواد غذایی و انرژی نائل آمد.

الکساندر مولر معاون مدیر بخش منابع طبیعی فائو در این زمینه اظهار داشته است که "سیستم های زراعی که محصولات غذایی و انرژی را با هم ترکیب می نمایند مزایای بی شماری را برای جوامع فقیر روستایی در پی دارند" او اضافه نموده است که "به عنوان مثال کشاورزان فقیر می توانند از باقی مانده محصول برنج برای تولید سوخت های زیستی بهره برد" او همچنین خاطر نشان ساخت که دیگر انواع سیستم های انرژی و غذایی از محصولات جانبی به دست آمده از دام برای تولیدات نظیر گازهای زیستی بهره می برند.

"با استفاده از این سیستم های ادغامی، کشاورزان قادر خواهند بود تا در هزینه ها صرفه جویی نمایند و مجبور نیستند که بابت سوخت های فسیلی گران قیمت پولی پرداخت نمایند یا اگر از گازهای زیستی استفاده کنند بابت کودهای شیمیایی هزینه ای نخواهند داشت. آن ها از این ذخیره مالی می توانند برای تهیه نهاده های ضروری، نظیر بذر سازگار با شرایط آب و هوایی به منظور افزایش بهره وری استفاده نمایند. یک عامل مهم در افزایش چشمگیر تولید مواد غذایی در دهه های آینده که می بایست تحت شرایط تغییر آب و هوایی بدان پرداخت همین مساله استفاده از چنین بذر هایی است." این طرح برای زنان نیز مفید دانسته شده است چرا که زنان در کشورهای در حال توسعه می توانند با کاهش استفاده از چوب به عنوان تامین کننده سوخت برای گرما و آشپزی به میزان قابل توجهی از میزان خطرات سلامتی خود بکاهند. هر ساله حدود ۱/۹ میلیون نفر از مردم جهان به واسطه قرار گرفتن در معرض دود حاصل از اجاق های آشپزی از دنیا

می روند. این روش همچنین رویکردی تاثیرگذار برای کاهش تغییرات آب و هوایی به شمار می رود به خصوص در مواردی که به کاربری اراضی مربوط می گردد. به واسطه استفاده از این سیستم، از احتمال این که زمین از تولید غذا به تولید انرژی تغییر کاربری دهد کاسته می شود زیرا در این سیستم زمین کمتری برای تولید غذا و انرژی لازم خواهد بود. علاوه براین چنین سیستمی به افزایش بهره وری در آب و زمین نیز کمک می نماید و لذا کاهش گازهای گلخانه ای و همچنین افزایش امنیت غذایی را به دنبال خواهد داشت.

ارزیابی پتانسیل کشاورزی برای کاهش گرم شدن جهانی زمین :

دولت آلمان و نروژ به طور مشترک با یک مبلغ ۵ میلیون دلاری از یک برنامه مطالعاتی فائو حمایت کرده اند. این برنامه به دنبال بهبود بخشیدن به مساله اطلاع رسانی جهانی در مورد کاهش و حذف گازهای گلخانه ای در کشاورزی و ارزیابی دقیق تر از توان بالقوه این بخش برای کاهش گرم شدن زمین است. اطلاعات به دست آمده از راه پایگاه دانش جهانی و به طور آنلاین در اختیار عموم قرار خواهد گرفت. این اطلاعات نه تنها بحث کاهش گازهای گلخانه ای را شامل خواهد گشت بلکه بهترین فرصت های ممکن برای کاهش گرم شدن زمین را از طریق بهبود فعالیت های زراعی به دست خواهد داد.

تهیه کننده: احسان عباسلو

**کمیته تخصصی ترجمه، مدیریت پردازش یافته های تحقیقاتی،
موسسه پژوهشهای برنامه ریزی، اقتصاد کشاورزی و توسعه
روستایی.**